

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/44/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722201412
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2026:5722201412.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Erika Vargu, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava – Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, právne zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom tamtiež, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. XXXX/XX, o zaplatenie 1.472,20 EUR s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 6Csp/21/2022-163 zo dňa 10. septembra 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje vo výroku I. o zamietnutí žaloby.

Rozsudok okresného súdu mení vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania tak, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov (prvoinštančného) konania v rozsahu 100 %.

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (výrok I.). Vychádzal z to, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou dňa 27.8.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej jej poskytol finančné prostriedky vo výške 5.100,- EUR, ktoré mala splatiť v 72 mesačných splátkach po 113,84 EUR; konečná splatnosť bola dojednaná do 6 rokov od splatnosti prvej splátky, t. j. do 15.8.2019. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil úver za (predčasne/ /mimoriadne) splatný.

2. Okresný súd dospel k záveru, že pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru neboli splnené zákonom vyžadované predpoklady. Akcentoval ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré okrem iného sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinnosti spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky a súčasne sleduje aj zamedzenie tejto možnosti v prípade, ak neplnenie povinnosti zo strany spotrebiteľa bolo iba krátkodobé (nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky). Okresný súd zároveň zdôraznil, že podmienkou účinnosti výzvy na zaplatenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote (nie kratšej ako 15 dní) upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účelom predmetného upozornenia je dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť splatiť dlh pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatenie dlhu.

3. Výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka musí byť pritom jasná a určitá, aby spotrebiteľ nadobudol vedomosť, s ktorou konkrétnou splátkou je v omeškaní viac ako tri mesiace, aby sa prípadným zaplatením omeškanej splátky mohol účinne vyhnúť zosplateniu dlhu. Označenie rozhodujúcej splátky je nevyhnutné aj pre aplikáciu § 54a Občianskeho zákonníka. Okresný súd ustálil, že v súdenom prípade právny predchodca žalobcu takúto výzvu neučinil, resp. jej vykonanie nebolo preukázané. Nadväzne je potrebné predčasné zosplatenie úveru oznámením zo dňa 18.3.2019 považovať za

neplatné. To znamená, že žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal (kvalifikované) využitie práva svojho právneho predchodcu na predčasné zosplatenie úveru.

4. Okresný súd konštatoval, že právny predchodca žalobcu (banka) postúpila žalobcovi pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť pred termínom konečnej splatnosti. Pohľadávka bola postúpená zmluvou zo dňa 9.11.2021, pričom termín konečnej splatnosti nastal dňa 15.8.2019. Podľa názoru okresného súdu právny predchodca žalobcu mohol pohľadávku postúpiť na žalobcu, pričom tento sa mohol domáhať len zaplataenia jednotlivých splatných splátok. Žalobca však v spore žiadal zaplataenie istiny na základe iného skutkového stavu – z dôvodu „nadobudnutia“ predčasnej splatnosti úveru.

5. Okresný súd doplnil, že by mohol žalobcovi priznať splatné splátky len na základe zmeny žaloby, ktorý procesný úkon žalobca neučinil; navyše v zmysle § 294 CSP je takýto úkon v súdnej (spotrebiteľskej) veci i neprípustný. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v spore úspešnej žalovanej priznal nárok na ich náhradu v plnom rozsahu (výrok II.).

6. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude vyhovené. Namietal záver okresného súdu o nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie z dôvodu, že na neho bola postúpená pohľadávka z neplatného zosplatenia. Poukazoval na § 17 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 129/2010 Z. z. a na skutočnosť, že konečná splatnosť úveru bola stanovená na deň 15.8.2019. Keďže k postúpeniu pohľadávky došlo na základe zmluvy zo dňa 9.11.2021, je zrejmé, že sa postupovala pohľadávka až po konečnom termíne splatnosti úveru.

7. Žalobcovi tak nebolo zrejmé, prečo okresný súd na uvedené neprihliadol a žalobu zamietol s odôvodnením, že „súd v civilnom spore nemôže bez procesnej iniciatívy žalobu meniť či dotvárať jej skutkový základ v podstatných rysoch“. Tvrdil, že v súdnej veci došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, a to aj v prípade, ak by predčasné zosplatenie bolo neplatné. Žalobca sa nestotožnil s tým, že mu bolo možné priznať splatné splátky, len pokiaľ by došlo z jeho strany k zmene žaloby. Mal za to, že okresný súd mal – aj bez iniciatívy žalobcu – posúdiť splatnosť jednotlivých splátok a zaoberať sa tým, či má žalobca na ne nárok.

8. Žalovaná považovala napadnuté rozhodnutie za správne. Trvala „na naplnení premlčacej doby“ a neplatnosti zosplatenia spotrebiteľského úveru. Odkázala tiež na rozhodnutia súdov v obdobných sporoch, v ktorých žalobca nebol úspešný. Doplnila, že s pôvodným veriteľom sa snažila dohodnúť; čo však bolo bezúspešné.

9. Žalobca právo odvolacej repliky nevyužil.

10. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnutý rozsudok v meritórnom (zamietajúcom) výroku potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. Odvolací súd – v zhode (čiastočne i formulačne) s určujúcimi konštatovaniami okresného súdu – východiskovo uvádza, že v civilnom sporovom procese je žaloba podaním, ktorým žalobca vymedzuje (prioritne skutkový) rámec, v ktorom bude konanie prebiehať. Zo žaloby definovanej jej náležitosťami podľa § 127 a § 132 CSP musí byť zrejmé, čoho sa žalobca domáha, a to vrátane (či skôr najmä) opísania rozhodujúcich skutočností. Žaloba tak predstavuje „neprekročiteľný program“ civilného sporu (§ 216 ods. 1 CSP). Len na okraj krajský súd pripomína, že opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahraďiť odkazom na označené, resp. pripojené dôkazy (§ 132 ods. 2 CSP).

12. Žalobca vymedzuje v žalobe svoj nárok predovšetkým opisom skutkového deja, ktorý z jeho pohľadu zakladá dôvodnosť prezentovanej žalobnej požiadavky. Pokiaľ v dôsledku následných, resp. neskorších žalobcových tvrdení by malo dôjsť k podstatnej zmene skutkového deja (od ktorého pôvodne odvodzoval opodstatnenosť uplatňovaného nároku), išlo by o zmenu žaloby, ktorú môže konajúci súd pripustiť na základe procesného návrhu žalobcu (§ 140 ods. 2 CSP). Z uvedeného zároveň vyplýva, že bez procesnej iniciatívy žalobcu súd v civilnom súdnom spore nie je oprávnený meniť či dotvárať skutkový základ žaloby v jej podstatných rysoch; z „vlastnej iniciatívy“ je oprávnený len modifikovať právnu kvalifikáciu uplatneného nároku.

13. V súdnej veci bola žaloba (v nemalom rozsahu vykazujúca „formulárovitosť“; čo vyplýva z rozhodovacej činnosti krajského súdu, v rámci ktorej boli prejednávané desiatky až stovky obsahovo takmer identických žalôb žalobcu) skutkovo jednoznačne a výslovne postavená na tvrdení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu a následnom postúpení takto

zosplatnenej pohľadávky žalobcovi. Vôbec z nej nevyplýva (a to ani podporne či subsidiárne) žiadne tvrdenie definujúce štruktúru nárokovanej pohľadávky z hľadiska jednotlivých splátok.

14. Odvolateľova zásadná a opakovane uvádzaná odvolacia námietka o (údajnom) konštatovaní okresného súdu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu; osobitne v spojitosti s neplatnosťou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu, nezodpovedá obsahu napadnutého rozhodnutia. Okresný súd takýto záver nevyslovil, do značnej miery tak ide o zlyhanie (nie je podstatné či nevedomé alebo účelové) žalobcu pri formulovaní konkrétnych odvolacích námietok. Nadväzne ide o argument, ktorý nie je spôsobilý podmieniť vecnú nesprávnosť rozsudku okresného súdu.

15. Naopak, okresný súd nespochybnil platnosť postúpenia dotknutej pohľadávky na žalobcu; čo je aj výslovne v bode 17. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uvedené. Dokonca k tomuto konštatovaniu okresný súd dospel presne na základe tej úvahy (odvíjajúcej sa od momentu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky až po termíne konečnej splatnosti úveru), na ktorú poukazuje žalobca. Okresný súd záver o neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru právnym predchodcom žalobcu (vo vzťahu ku ktorému záveru odvolateľ neprodukoval žiadne námietky) neďával do súvisu s nemožnosťou postúpenia pohľadávky, ale (práve) so skutkovým vymedzením žaloby samotným žalobcom; ktorého – ako je uvedené už vyššie – výlučným základom bolo tvrdenie o zosplatnení poskytnutého úveru.

16. Náležite okresný súd konštatoval, že ak nedošlo k platnému zosplatneniu úveru, potom mohol žalobca sa v spore domáhať len zaplatenie konkrétne definovaných splátok. To však už je z hľadiska skutkového vymedzenia (úplne) iný nárok. Nezodpovedá pritom podstate sporového kontradiktórneho konania, ako i bezprostrednej právnej úprave tvrdenie žalobcu, že konajúci súd mal a mohol z vlastnej iniciatívy posúdiť uplatňovaný (peňažný) nárok aj z hľadiska iných skutočností, ako boli výslovne vymedzené žalobcom v žalobe a vyhovieť žalobcovi aspoň čiastočne priznaním niektorých jednotlivých splátok.

17. Takýto postup by bol v príkrom rozpore s elementárnymi princípmi (rovnosti strán a nestrannosti súdu) ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu; intenzita ktorého rozporu by bola znásobená tým, že v súdnej veci ide o spor s ochranou slabšej strany (§ 290 a nasl. CSP). Súčasne by tak došlo k priznaniu skutkovo iného nároku, než si žalobca uplatňoval; čo nie je prípustné (§ 216 ods. 1 CSP).

18. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalobcom, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

19. V časti o nároku na náhradu trov (prvoinštančného) konania však krajský súd (formulačne) zmenil napadnuté rozhodnutie, hoci vo svojej podstate v celom rozsahu potvrdzuje existenciu tohto procesného nároku žalovanej voči žalobcovi. Z výroku II. (a ani súvisiaceho odôvodnenia) rozsudku okresného súdu nevyplýva, kto je povinnou osobou na náhradu trov konania; len implicitné vyjadrenie takéhoto subjektu nie je dostačujúce. Je potrebné bezprostredne v záväznej (výrokovej) časti súdneho rozhodnutia výslovne vymedziť, kto proti komu má (resp. komu sa voči komu priznáva) procesný nárok na náhradu trov konania.

20. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Odvolateľ – žalobca nebol v tomto štádiu konania (vôbec) úspešný, preto má žalovaná voči nemu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu – 100%.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.